

»GLAS« v vsako gorenjsko hišo!

LETO XVIII. — Številka 2

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Je senice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in RZŠ. — Izdaja časopisno pod etje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

KRANJ, sredo, 5. 1. 1966
Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

Let izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik. In sicer ob sredo in soboto.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V novo leto z novimi upi

Srečno novo leto! Uspešno, veselo, zdravo, zadovoljno! Naj se ti izpolni vse, kar si najbolj želiš! V ljubezni, pri delu, pri študiju...

Vsa Gorenjska je bila v teh dneh v znamenju voščil, najboljših želja vsem, iskrenih želja in glasnih upanj, da bo leto, v katerega stopamo, boljše, da bo manj zla in več dobrega na svetu. Med barvastimi trakovi in lučkami in smrečkami smo s kozarcem v roki nazdravljali novemu letu in potem še dolgo v jutro novega dne v razigrani družbi in v prazničnem okolju pozabljali na staro leto.

Po vseh gostilnah, restavracijah, hotelih, planinskih kočah, povsod po Gorenjskem do jutra ni utihnila pesem, hrupno in veselo smo stopali v leto 1966.

Upajmo, da bo res boljše to leto; da ne bodo novi samo čevlji, s katerimi bi gazili po starem blatu, ampak da bo tudi blata manj. Naj ne bo »Srečno!« le fraza, ampak zares iskrena želja

človeku, da bi mu bilo boljše, da bi bilo lepše nam vsem!

- at

Predsednik Tito za Novo leto na Brdu

Predsednik republike Josip Broz-Tito je z ženo Jovanko in v družbi svojih sodelavcev iz Slovenije pričakal novo leto na Brdu pri Kranju. V soboto, 1. januarja, je na Brdu sprejel posebnega odposlanca ameriškega predsednika Averella Harrimana.

Trdne kooperacijske pogodbe

V naklanski kmetijski zadrugi

Zadružni svet kmetijske zadruge Naklo je na razširjeni seji v ponedeljek (27. decembra) razpravljal o planu za leto 1966 in o načrtih za pospeševanje kmetijske proizvodnje v tem letu. V živahni razpravi so največ govorili o proizvodnem sodelovanju zadruge s kmeti, o dosedanjih slabostih takega sodelovanja in o načrtih za prihodnja leta, ko naj bi prav na osnovi tesnejših poslovnih odnosov in medsebojnega zaupanja izboljšali proizvodnjo pri zasebnih kmetih. Dogovorili so se za trdnejše kooperacijske pogodbe, ki jih bodo v letu 1966 že začeli izvajati. Sklenili so, da je v pogodbi treba napisati tudi, da bo zadružnik prodal zadrugi vso živino in najmanj 70 odstotkov ostalih tržnih viškov. Če pogodbene obveznosti prekrši zadruga, mora kmetu plačati vso škodo, ki je nastala po njeni krivdi, zadružnik pa je dolžan zadrugi plačati za strokovno službo in ostale usluge 6 odstotkov vrednosti pridelkov, za katere se je pogodbeno obvezal, ni pa jih oddal. Morebitne spore in ostale nejasnosti bo reševal upravni odbor zadruge, če pa to ne bo mogoče, pa pristojno sodišče.

Le take trdne kooperacijske pogodbe, ki določajo tudi kazni, če eden izmed partnerjev obveznosti ne izpolni, bodo onemogočile dosedanje vsakoletne težave jeseni pri odkupu.

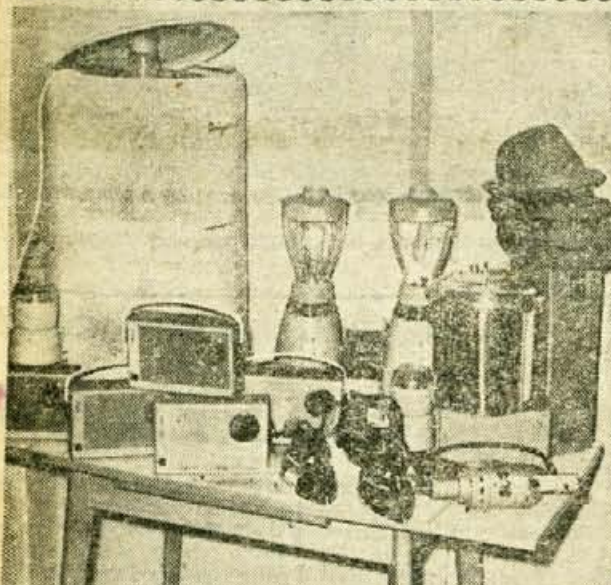
Novo »mesečne« na železnici

Kot je znano, so z Novim letom ukinjene dosedanje mesečne vozovnice na železnici. Obveljale so nove cene tako za potniški kot za tovorni promet.

Kljub temu pa je določen 10 odstotni popust na zaž-

leni progi, če potnik vplača vozovnico za mesec vnaprej. V tem primeru bodo na železnici računali 50 potovanj na določeni relaciji z 10 odstotnim popustom. Potnik pa bo imel možnost

neomejenega števila potovanj. Predvidevajo, da bo ta oblika delno nadomestila dosedanje »mesečne« v nekaterih krajih, kjer imajo zaposleni na razpolago le železniški prevoz.

Še je čas, da se udeležite žrebanja

Poravnajte naročnino za vsaj pol leta, pa boste sodelovali v tradicionalnem žrebanju, ki ga prireja naše uredništvo za vse naročnike. Če plačate celoletno naročnino sodelujete pri žrebanju z dvema glasovoma!

Pri žrebanju lahko sodelujejo tudi novi naročniki. Zato čimprej naročite Glas! Ne pozabite tudi tole: za vsakega novega naročnika nov listek v bobnu sreče!

Na sliki: del nagrad, ki so že pripravljene za žrebanje. Skupno bo nagrad 100 v vrednosti poldruga milijon dinarjev!

Naročajte Glas — Naročajte Glas — Naročajte

OBRAZI IN POJAVI ● OBRAZI IN POJAVI ● OBRAZI IN POJAVI STARI IZREKI V NOVIH ČASIH

Kar se Janezek nauči, Janez ne sme vedeti

Janezek je bil že v osnovni šoli vedno odličnjak. Nekateri so to pripisovali načelu, da so otroci siromašnih staršev bolj pridni. Vsekakor, Janezek je lepo končal osemletko, kot priden učenec nato dobil štipendijo in čez več let se je njegova skromna mati upravičeno nadejala sinove pomoči.

»Strojni tehnik. Znam dobro angleško in nemško, delno italijansko...« je med drugim Janez napisal v prošnjo za sprejem v službo in jo izročil v tajništvo podjetja kjer je pričakoval zaposlitev.

Pa so ga poklicali. »Vašo prošnjo smo zavrnili,« so mu povedali. »Strokovnjakov ne potrebujemo. Šolani ljudje ne znajo delati.«

Potrt se je Janez vrnil domov. Toda čez nekaj dni je znova skušal priti do najodgovornejšega v podjetju na razgovor kajti po javnih podatkih je v tem podjetju primanjkovalo strokovnjakov.

Do »najvišjega« se ni uspel prebiti. Toda tajnica - personalka mu je s pravo materino ljubeznijo svetovala: »Sami si odrežite kruh. Zakaj ste napisali tiste nesrečne šole, jezike itd. Napišite »brez šol« in sprejeti boste kot navaden delavec. Toda ne smete se izdati, da kaj znate!»

Tako je Janez napravil. In res je dobil zaposlitev! Med sodelavci se dela nevednega, nepismenega in vsi so zadovoljni z njim.

Pa še res je to. K.M.

Misli ob dosedanem razvoju in perspektivah krajevnih skupnosti

Poglavitna dilema je, kako omogočiti občani, da preko svoje krajevne skupnosti ne le nakazuje razne težave, marveč da se sam aktivno vključuje v odločanje in konkretno reševanje problemov.

Treba je priznati, da so se krajevne skupnosti močno uveljavile kot osnovna teritorialna samoupravna enota v zadnjih petih, šestih letih. Sveti teh skupnosti preko zborov volivcev rešajo razne probleme in potrebe občanov in jih po možnosti tudi rešujejo. Vse naše občine, čeprav je v različnih merilih in ocenah, dodeljujejo tem skupno-

PREDKONGRESNA DILEMA

DENAR ALI DELO

stim iz svojih proračunov denarna sredstva za opravljanje osnovnih funkcij. In ljudje s tem denarjem popravljajo ceste in poti, vzdržujejo pokopališča, kanalizacijo, vodovode in podobno. In iz tega denarja ljudje veliko naredijo. V kranjski občini so lani povprečno za vsak dobljeni dinar napravili za tri dinarje vrednosti, ker so marsikje porabili denar samo za nakup potrebnega materiala ali za izrazito strokovno delo, vse drugo: težaška dela, les, pesek

in podobno pa so ljudje sami prispevali.

Te oblike sodelovanja občanov so osnova za nadaljno razvijanje teh skupnosti. Toda vsiljuje se pomislek, kako najti oblike, da bi se sodelovanje občanov v teh skupnostih razširilo tudi na druge dejavnosti — prosveto, zdravstvo itd. Doslej se te skupnosti v glavnem bavijo samo s komunalnimi problemi.

Drugi pomislek je ob krajevnih skupnostih v mestih. Tu občani ne izvajajo komu-

nalnih del, ker to prevzemajo ustrezna komunalna podjetja. Nekateri trdijo, da je pač to normalno na današnji stopnji razvoja in standarda, da človek namreč ne hoji več na »sudarniško« delo, marveč da take usluge plača. Drugi pa trdijo, da je prav to napak, dokazujejo z vrtičkarji in podobno, češ da človek rad kaj dela, da je to zdravo in še posebno, da svoje delo bolj ceni kot plačano preko nevidnega občinskega proračuna. In ti zadnji tudi trdijo,

da je neaktivnost krajevnih skupnosti po mestih in velikih središčih prav v tem, ker občani ne omogočimo ustrežne opravljanje in gospodarjenje s sredstvi.

- Taki so pomisleki, ki
- prišli na dan ob predko-
- gresnih razpravah v Kr-
- nju, in podobno, kot sn-
- pobarali, je tudi v Dom-
- lah, v Trzihu, Radovljici
- povsod. Povsod se strinj-
- jo, da je treba občano-
- v okviru krajevne sam-
- uprave omogočiti še več
- uveljavljanje v gospod-
- enju s skupnimi sredst-
- in v aktivnem sodelovan-
- pri reševanju težav, ki
- tam ljudje čutijo. K. M.

DPD SVOBODA »FRANCE PREŠERN« ŽIROVNICA-BREZNICA

Množičnost ni problematična

V času, ko mnoga društva životarjajo, ko se vsi vprek pritožujejo, da med mladino ni zanimanja za kulturno udejstvovanje, deluje prosvetno društvo »France Prešerna« skoraj nemoteno. V svoje delo so zajeli tako širok krog mladine, da v vaseh skoraj ne poznajo problemov koristnega aktiviranja mladine.

Ko so pripravili za Novo leto igrice »Sneguljčica«, smo poiskali njihovega predsednika Petra Sitarja, ki nam je povedal nekaj besed o tej vzorni družini. Imajo probleme, imajo jih, vendar je največji problem le v tem, kje dobiti nove organizatorje. Peter Sitar je namreč že rad ali nerad devet let predsednik (v zadnjem letu opravlja to funkcijo neuradno, ker se novo izvoljeni predsednik še ni aktiviral).

V društvu deluje kar šest rednih sekcij: dramska, pevska, godba na pihala, izobraževalna, filmska in knjižnica. Sekcije imajo svoje seđeže po okoliških vaseh, v kulturnem domu v Breznici, v domu TVD Partizana, prostorih KS. Pogosto pa se sliši pesem pevske sekcije tudi iz privatnih hiš.

Največji uspeh so dosegli s poletno uprizoritvijo »Divjega loveca«, ki so ga uprizorili v naravnem amfiteatru na prostem. Pravijo, da so ga prenehali igrati ob polni dvorani in da ga bodo zaradi tega še igrali.

Za Novo leto so pripravili »Sneguljčico«, v kateri igra kar 50 otrok. Za to igrice je bilo prav tako veliko zanimanje, kot je bilo 29. novembra za »Pariško komuno«, ko so prvič dočakali, da je bila dvorana na proslavi, ki so po navadi povsod slabše obiskane, nabito polna. Potrebno je najti le pravo obliko dela, pravijo.

Dramska sekcija sedaj pripravlja igrice Franceta Klinarja »Plavž«. Za igrice je že sedaj precejšnje zanimanje.

Prebivalci so navdušeni nad dejavnostjo njihovega gledališča. Nekateri so pokazali tolikšno iniciativo, da so se

popolnoma angažirali v njem. Tako na primer Janez Sebat, po poklicu kmet, vodi svojo skupino igralcev, opravlja dela odrskega mojstra in tudi igra. Takšnih delavcev ni nikoliko preveč in si jih še veliko želijo.

V zadnjem letu so dobili igralci tudi novega režiserja. Ciril Vister je vnesel v njihovo sredino red in disciplino. Seznanil jih je s podrobnostmi, ki jih še niso poznali.

Ob koncu je predsednik Sitar zaupal še eno željo, ki jo vsi gojijo. Zelo radi bi nastopili na škofjeloških poletnih igrah. Pravijo, da so prepričani, da bi lahko pokazali vsaj takšno kvaliteto, kot jo skupine, ki nastopajo.

Ko sem se odpravil iz garderobe, kjer so se pripravljali za »Sneguljčico«, so mi še enkrat naročili, da ne smem pozabiti napisati, da so hvaležni vsem, ki jim finančno pomagajo: skupščini občine Jesenice, Železarni in tudi vsem ostalim kolektivom. Pomoč potrebujejo, dokazali pa so, da jo upravičeno lahko dobijo.

P. Colnar

»Inventura 65« za upokoјence

Mestno gledališče ljubljansko bo jutri (6. januarja) ponovno gostovalo v kranjskem Prešernovem gledališču z dvema predstavama Mikelovega satiričnega kabareta »Inventura 65«. Prva predstava bo popoldne ob petih, druga pa zvečer ob pol osmih.

Prešernovo gledališče in Mestno gledališče ljubljansko sta popoldanske predstavo namenili kot novoletno darilo upokoјencem, zato so

Zaključni prizor iz »Sneguljčice«, s katero so žirovniški in breznški kulturni delavci razsiliti mlado in staro za dedka Mraza.

Praznovanje mladine

Gledališče Tone Cufar z Jesenic je za novoletne praznike pripravilo za mladino mladinsko igrice VILINEK Z LUNE. Z igrice so Jeseničani gostovali pred prazniki na Bledu in v Radovljici. Ogle dalo si jo je več kot dva tisoč pionirjev v obeh krajih.

Društva prijateljev mladine in pionirski starešinski svet so za novoletno jelko pripravili skupaj s šolami srečanja mladine z dedkom Mrazom. Tudi delovne organizacije so pokazale veliko razumevanja za praznovanje mladine v novem letu.

— J. B.

OB SREČANJU MED ŠTIPENDISTY

Edino za ka

Na pobudo Kluba kranjskih študentov je bil sestanek štipendistov in štipenditorjev. Udeležba študentov je bila med največjimi doslej, vendar glede na važnost problematike, ki so jo obravnavali, še vedno zelo skromna. Od 500 članov kluba je bilo prisotnih le 40, od 30 vabljenih delovnih organizacij pa so prišli le predstavniki štirih in zastopnik občinske skupščine. Značilno je, da so poslale svoje predstavnike le tiste delovne organizacije, ki imajo razmeroma dobro organizirano štipendiranje (Iskra, Sava, Standard, Tekstilindustrija), medtem ko ni bilo nikogar s področja gostinstva, trgovine, prometa, zaradi katerih je bil sestanek v veliki meri sklican, saj je tu kadrovska zasedba zelo revna.

V razpravi so poudarili, da se je materialni položaj študentov po reformi še poslabšal. Na splošno lahko trdimo, da so se stroški študentov dvignili vzporedno s cenami,

to je za nekaj več kot 40, tako da znašajo mesečno 40.000 do 50.000 din. Čeprav so po reformi nekatera podjetja povišala štipendije za od 15.000 do 24.000 do 22.000 do 35.000. Iskra 15.000 do 22.500 na 20.000 do 32.500, Občinska skupščina 12.000 do 23.800 na 16.000 do 29.400, se je realna štipendija znižala. Zato so predstavniki kluba kranjskih študentov zahtevali, naj štipenditorji upoštevajo nastalo funkcijo in vskladijo nivo štipendij s stanjem pred reformo.

DVA DELA ???

Ugotovili so tudi, da stanje še posebno problematično za študente in dijake družin z nižjimi osebnimi dohodki. Zato je štipendija sedanjih pogojev tudi socialna podpora. Klub kranjskih študentov meni, da je potrebna usmeritev nekaterih štipenditorjev, ki delijo štipendije na stalni in gibljivi. Stalni del štipendije

Iz življenja delovnega kolektiva IBI

LEPA GESTA

Nekako v navado je že prišlo, da pred Novim letom samoupravni organi Industrije bombažnih izdelkov iz Kranja povabijo v tovarno svoje upokojence. Ob tej priložnosti jim pokažejo, kako so med letom gospodarili in napredovali. To je pozornost do tistih, ki so dobršen del svojega življenja pustili v tovarni.

Letos je bil sprejem še posebno slovesen, s kulturnim programom, zakusko in nagradami. Vsakdo je dobil toliko tisočakov, kolikor let je delal v tovarni.

Od upokojencev tovarne smo dobili dopis naslednje vsebine, z željo, da ga objavimo:

»Upokojenci IBI, se pristožno zahvaljujemo za pogostitev in nagrade. Hvaležni smo podjetju, samoupravnim organom, sindikalni organizaciji in osebno direktorju, ker se nas vsako leto spomnijo in povabijo medse. Želimo, da bi podjetje še naprej tako napredovalo kot doslej.«

Radi ustrezemo njihovi prošnji s pripombo, da je verjetno še več delovnih kolektivov, ki imajo podobne stike z upokojenci in z željo, da bi to vnaprej postalo splošna praksa.

LETOŠNJA INDUSTRIJSKA POIZVODNJA V LOŠKI OBČINI

Proizvodnja pod planom izvoz nad planom

Letošnji enajstmesečni podatki o gibanju industrijske proizvodnje v podjetjih loške občine kažejo, da industrija kot celota planskih zadolžitev ne bo izpolnila; predvidevajo, da bodo realizirali približno 90% planirane količinske proizvodnje, 95% planirane vnovčene realizacije, izvoz pa bodo presegli za 10%. Obseg letošnje industrijske proizvodnje bo približno enak lanskem.

Do konca novembra so industrijska podjetja dosegla samo 79,3% planirane letne proizvodnje, kar je za 12,4 odst. premalo. V zaostanku so vsa industrijska podjetja, in sicer Jelovica za 34,5%, Odeja za 15,8%, Sešir za 12,4 odst., Gorenjska predilnica za 12,1%, Iskra Železniki za 8,7%, Elra za 7,5%, LTH za 4,3%, LIP za 1,9% in Marmor Hotavlje za 1,7%.

V občinskem družbenem planu planirani izvoz je bil dosežen že v II mesecih v tem času je bil že za 36,3% večji kot v istem času lani, samo v novembru pa je bil izvoz za 15,9% večji kot novembra lani. Do izpolnitve letošnjih izvoznih zadolžitev manjka samo še Jelovici 5,2 odst., LIP Češnjici 24,2%, Marmorju 25,4% in Elri 76,5 odst.

V Iskri v Železnikih predvidevajo, da bodo plan proizvodnje dosegli, izvoz pa celo precej presegli. V LTH bodo do kraja leta dosegli približno 92% planirane proizvodnje, medtem ko bodo močno presegli plan izvoza.

V Elri bodo dosegli le kakšnih 93% planirane proizvodnje, izvoznih zadolžitev pa po dosedanjih podatkih le okrog 40%. Vzrok za stagnacijo je pomanjkanje domačega in uvoženega reprodukcijskega materiala. V podjetju Marmor Hotavlje pričakujejo, da bodo letni plan proizvodnje izpolnili, plan izvoza pa celo presegli za približno 10%. V Jelovici pričakujejo, da bodo izvozne obveznosti v celoti izpolnili, medtem ko bodo realizirali le približno 62% plana proizvodnje.

V LIP pričakujejo, da bodo plan proizvodnje dosegli, imeli pa bodo izpad pri izvozu. Gorenjska predilnica planirane količinske obsega proizvodnje ne bo dosegla, izvoz pa bo večji, saj je že do konca novembra letni plan nekoliko presegla. Tudi v Seširju računajo, da bodo plan izvoza presegli za okrog 3%, dosegli pa bodo le okrog 90% plana proizvodnje.

Problemi trgovine

Med pogoji, ki omogočajo delovnim organizacijam gospodarno poslovanje, je tudi pravica do gospodarjenja z osnovnimi sredstvi. To načelo vsebuje tudi ustava, kjer dobesedno piše, da s produktivnimi sredstvi v družbeni lastnini gospodarijo neposredno delovni ljudje, ki z njimi delajo.

Toda praksa je v nasprotju z načeli; vsaj v primeru trgovskih podjetij. Če bi brskali po preteklosti, bi morda za takšno nedoslednost v izvajanju gospodarskih načel našli opravičilo, kajti najemnine od trgovskih prostorov so se v nekaterih stekale v posebne občinske sklade za razvoj trgovine. Na ta način združena sredstva so pospešila gradnjo novih lokalov. Ponekod pa so ta sredstva porabili v povsem druge namene. Toda ne glede na namene in rezultate v preteklosti, moramo danes uveljaviti drugačno prakso, takšno, da bo nosilec novih vlaganj gospodarstvo samo, z lastnimi sredstvi ter preko bančno kreditnih odnosov, ne pa činitelji izven gospodarstva.

Se en podatek kaže položaj trgovine na Gorenjskem: istih 15 trgovskih podjetij ima v najemu še 95 lokalov (5.759 m²) od zasebnih lastnikov zgradb. To pomeni, da je v trgovini preko 60% trgovskih prostorov najetih.

Temeljni zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami predvideva, da bodo poslovni prostori (ki niso bili dodeljeni gospodarskim organizacijam) postali osnovno sredstvo na novo ustanovljenih stanovanjskih podjetij, najemina pa njihov dohodek. Trgovska podjetja bodo te prostore lahko pridobila samo še z odkupom. Plačati bodo torej morala stare, za potrebe trgovine nacionalizirane lokale, ki so jih z najemino verjetno že enkrat plačala, namesto, da bi sredstva uporabila za modernizacijo in gradnjo novih prepotrebni trgovskih prostorov. Ob tem se seveda postavlja vprašanje, ali ni to gospodarska diskriminacija določene panoge, ko vemo, da je bila nacionalizirana imovina dodeljena v gospodarjenje vsem ostalim panogam brezplačno.

Skupščine občin imajo možnost, da ta problem rešijo tako, da pred ustanovitvijo stanovanjskih podjetij dodelijo lokale koristnikom. Ali bodo to storile in dale trgovini kar ji pripada, je stvar njihove presoje — pa tudi posluha za razvoj družbenih in ekonomskih odnosov.

O teh problemih je na zadnji seji razpravljalo tudi turistično poslovno združenje »Progress«. Sklenili so, da bodo podprli težnje trgovine in tako omogočili njen hitrejši razvoj in modernizacijo, kar je za nadaljnji razvoj turizma zelo pomembno.

MIK

IN PODJETJI V KRANJU

der ni plana!

uskaljuje in rešuje socialni položaj študenta in naj bo eksistenčni minimum, pri katerem nekdo sploh lahko študira, giblivi del pa naj bo stimulacija za njegovo študijsko prizadevanje.

Tudi število stipendij je v odnosu na študijsko leto 1964/65 padlo. Letos so od 15 delovnih organizacij v kranjski komuni razpisale stipendije samo 4, med njimi od petih večjih tovarn samo dve. To je zelo kratkovidna politika, saj je naš nadaljnji razvoj odvisen predvsem od kvalitativnih strokovnih kadrov. Glede na splošno nizke obsege stipendij (ima jo 30% študentov), so študentje zahtevali trajnejšo in trdnjšo kadrovsko politiko.

Kranjsko gospodarstvo ima samo 180 visokokvalificiranih kadrov, s katerimi že danes ne more zagotoviti kvalitetne proizvodnje. Zato je potrebno usmerjati študente predvsem v tiste poklice in dejavnosti, kjer je možno zagotoviti zaposlitev, kajti v nasprotnem primeru je študent oproščen

vseh obveznosti. To pa pomeni razmetavati družbena sredstva. Brez izdelanih planov pa seveda tudi tega ni mogoče ugotoviti.

VEČ NAČRTNOSTI

Poudarili so tudi potrebo po enotnejših kriterijih, saj je zdaj pri različnih stipenditorjih zelo različen stimulativen del glede na osnovo in prav tako razpon za posamezne ocene. Tudi način stipendiranja je različen: nekateri dajalci stipendij preverjajo uspehe vsako leto, drugi izplačujejo stipendijo vsa leta, dokler traja redno šolanje, nato pa prenehajo in se niti ne zmenijo za uspeh šolanja niti za zaposlitev.

Omenili so tudi kreditiranje. To bo pomembno predvsem za študente iz družin z najnižjimi osebnimi dohodki, ki sicer morda niti študirati ne bi mogli. Vračanje naj bi bilo 40 odstotno in naj bi se z boljšim uspehom še zmanjšalo, kar bi omogočilo študentu, da bi najel kredit za vsa leta študija.

Gornjesavska proga še nerešena

»Kufre gor — kufre dol« — Se res ne da bolj preudarno in postopoma?

Prebivalec Gornjesavske doline so močno nezadovoljni s sklepom ZTP Ljubljana o nameravani ukinitvi kranjskogorske proge. Da bi našli izhod iz te neprijetne situacije, so se pred dnevi sestali vsi predstavniki družbeno-političnih organizacij. Na sestanku so ugotovili, da cesta ni sposobna prevzeti vseh prevozov, ker ni ustreznih lo-

gibališč, čakalnic, itd. Pri Cestnem podjetju v Kranju so tudi izjavili, da cesta zaradi močnega obmejnega prometa ne bi ustrezala povečanemu prometu težkih vozil. Zato so navzoči sklenili, da predlagajo občinski skupščini, naj intervenira pri republiški skupščini, da proga ostane še v naprej, saj so kalkulacije, ki so jih napravili v Železarni

pokazale, da letni stroški za progo znašajo le nekaj nad 200 milijonov dinarjev in ne po izračunu železnice 469 milijonov dinarjev.

Kot nam je znano namerava na tej progi železnica voziti le še do vključno 10. januarja. Kako se bo zadeva razpletala naprej, bomo še poročali. — B. B.

Zimska sezona se je začela. Zal za sedaj spet nagaja vreme. Snega je premalo. Sicer pa je bilo, vsaj za praznike, na Gorenjskem dovolj turistov — domačih in tujih. Na sliki: letališče na Brniku je oživelo tudi pozimi. Čedalje več tujih turistov prihaja z letali na zimski oddih

149. Peter se je skušal otresti svojega neljubega spremljevalca. »Izpusti me, da odprem padalo.« Je zakričal. Toda Janez je bil preveč preplašen, da bi lahko pametno presodil. Prekopicavajoč se, sta strmoglavita proti zemlji. Da ni bil prisoten tudi nekdo drugi, bi se potegavščina lahko slabo končala. Toda ta tretji se ni vznemirjal, ni mislil, pa vendar je bil v odločilnem trenutku na mestu. Bil je to avtomatični sprožilec na Janezovem padalu. Ta ne izgubi glave, kadar jo izgubi njegov gospodar.

150. Janezovo padalo se je samo sunkovito odprlo in krepak sunek je osvobodil Petra, ki je sam poletel proti zemlji. Naglo je segel po ročici na prsni. »Ne!« ga je prešinila drzna misel. »Počakam, da bom bliže zemlji. Tako, kakor delajo padalci na fronti!« Brzel je s tako hitrostjo, da mu je povsem zastal dih. Iz oči so mu potzele solze. Zdaj! Potegnil je sprožilec. Padalo se je z glasnim pokom odprlo in že se je nekaj deset metrov nad zemljo ustavilo. Se malo in lepo je doskočil na travnik.

151. »Da mi nikoli več ne dovolijo, da se vratomolnih skokov na svojo pest!« mu je dejal učitelj. »To je nevarno!« Najbolji padalci, ki so bili opremljeni s precizno uro-štopom, ki kako daleč je še zemlja. Majhna pomota, ki zamujenih sekund in — zbogom padalstvo in spretnost tega drznega fantja.

152. V zraku nad njima je bingljaj Janez. Nekaj je kričal in se pridušal, toda nista ga mogla razumeti. Tudi letalo je medtem že pristalo. Veter je zanesel Janeza precej daleč v stran proti njivi koruze. Nerodno je doskočil, obrnjen proti vetru, kar je v padalstvu velika napaka — padalec mora vedno pristati tako, da ima veter v hrbet. Janez se je pobral in spet začel robančiti nad prevaro, ne da bi se menil za padalo. Takrat pa se je kupola napejala in Janeza je neusmiljeno potrkijalo skozi visoko koruzo.

PANORAMA

VIŽE NA REFORMO Laž leta

(Piše V. N., doktor potrošnih ved)

Skoraj vsa uredništva ob koncu leta izbirajo športnika leta ali podvig leta ali miss leta ali copatarja leta ali... pa kaj bi naštevati, saj mi gotovo verjame, da je na tem področju že težko najti kaj novega in originalnega. Mi smo se odločili, da v okviru naše rubrike organiziramo mednarodno tekmovanje za najbolj mastno laž leta, kajti lažanje je postalo dandanes že marsikomu profesionalna navada, da ne rečem celo dolžnost. Nagrade smo seveda morali razpisati v tuji valuti, saj je znano, da za dinarje še otroci nočejo več fucati. Odziv je bil veščasten, nekako tolikšnega obsega, kakršen je pred vrati mlekarne, ki je slučajno dobila sveža jajca. V finale so se prebile tele štiri debele laži:

AMERISKA LAŽ: »V Vietnamu je bilo letošnje poletje tako vroče, da so se kuščarji zatekli v ogenj, da bi se hladili v senci vojaških kotlov...«

ESKIMSKA LAŽ: »Lansko zimo je bil pri nas tako hud mraz, da smo morali ogenj hraniti v hladilnikih, da nam ni zmrznil...«

CRNSKA LAŽ: »Neki afriški študent, ki se je šolal v Sloveniji, je bil tako črn, da ob rešetkih toka sam zase ni vedel, ali je še v sobi ali ne...«

INDIJSKA LAŽ: »Neki fakir se ni mogel nikoli briti, pa ne zato, ker bi imel na voljo samo jugoslovanske britvice, temveč zategadelj, ker je bil tako suh, da se sploh ni videl v zrcalu...«

No, zdaj pa izberite pravično in pošteno! Nazarensko smo se potili, ko smo preudarjali, komu dosoditi prvo nagrado. Predsednik žirije je že obupan predlagal kocko, ko je kurir prinesel še eno prijavo za naš lažnivi konkurs, ki se je bila izgubila in zadržala v gori novoletnih čestitk. Upravičeno smo jo naknadno pristieli v konkurenco, odprli zapečateni kuvert in javno prebrali njeno kosmato vsebino. Bila je domača, kranjska laž. In seveda brez konkurence in zasluženja prva, kajti tekla je tako:

»Neki Jugoslovčan se je po reformi tako zredil, da so mu bile celo obleke po JUS standardu prav...«

Nova verzija o drami v Dallasu

Sodnik Joe Brown, ki je vodil proces proti Jacku Rubyju, je dal novinarjem zanimivo izjavo. Po njegovem mnenju je Lee Harvey Oswald ubil Kennedyja, ko je pravzaprav streljal na tekša-

Tako te imam rad draga, da te najraje vidim dvojno!

Mati je bila proti

V angleškem mestu Southendu se je zgodila te dni nesreča, pri kateri je bila težko ranjena neka deklica. Zdravniki so sklenili, da ji takoj dajo transfuzijo, ki bi zanesljivo rešila življenje deklice. Njena mati pa je bila proti. Ker je pripadnica »Jehove vere« po njenih predpisih ni dovoljeno dati oz. sprejeti krvi. Deklica je kljub temu, po hitro sprejeti sodnijski odredbi, dobila transfuzijo. Dve uri po transfuziji, ki je bila dana že prepozno, je deklica umrla.

Ker nisem bolan mi niti ni treba plačati pregleda, kajne?

Oživelo srce

Prvič v zgodovini medicine se je zdravnikom posrečilo, da so oživel srce, ki so ga pred tem vzeli iz mrtvega telesa. To operacijo so po smrti napravili holandski kirurgi v univerzitetni bolnišnici v Amsterdamu nekemu sedemnajstletnemu dečku, ki je zaradi obolelega srca umrl.

Srce so spretno priključili aparatu srce-pljuča, od koder je dobivalo govejo kri s pritiskom. Ko je kri prišla v srce, je to začelo počasi biti. Zaradi tega nenavadnega poizkusa zdravniki upajo, da bodo lahko ponovno oživel srce, ki bi prenehalo biti med

operacijo, s dovajanjem krvi in kislika.

Neki ameriški znanstvenik medicinske fakultete Tafts je pred tem poizkusom uspel obdržati v delovanju srce in pljuča nekega psa, ki so bila odvojena od telesa živali, z dovajanjem kislika v pljuča.

Bodice

Če že govorimo o standardnem je treba priznati, da je ta najvišji v Trzinu. Najboljše pekov na Trgu svobode, kjer so zanj kico uporabili kar velik, delno z marmeladno krahlec kruha. Mnogi ljudje se zgražajo, da zaničuje, da uvažamo pšenico, ki pravim — staj! Kar! Je standardna nova doma solata so nekateri tolmači je ne bi smel s tem in s druga so

Nasprotno pa sem doživel ma Tekstilindusa v Stražišču. Nekateri tolmači je ne bi smel s tem in s druga so

Na Jesenicah so mi svetovali, naj pustim Bodice in se tam zaposlim kot živinozdravnik. Pravi- jo, da si bom tako lahko zboljšal standard ker po kmetih dobim solato, ohrovt, kolerabo — karkoli. Tak je menda običaj. Čeprav mi pri sedanjem delu marsikje žugajo da me bodo, se raje držim svojega. Sem pač tak.

Ne morem pa razumeti kranjsko komunalno podjetje, da svoje delo zaničuje. Kdor svojega ne spoštuje... Tak je pregovor. Ručigajevo cesto, ki vodi iz Primskovega proti pokopališču, so oni lepo po svoje posuli. Seveda z debelim kamenjem, kar so ljudje kritizirali, oni pa pravijo da je dobro. Toda, to so prišli sami na vrsto, da bi tam vozili voziček (na žalost je bil to pogreb!), so dvignili roke in v poštev so prišla ramena.

Toliko za začetek v novem letu. Zelim, da bi to leto imel manj dela kot doslej, čeprav ne verjamem, da bi ostal brez posla.

Pa nasvidenje!

BODICAR

Tudi Franc jima ne verjame, se poslavlja od otroka. Stefi hoče z njim. Rada bi se pa, če orožnika govori resnico.

Orožnika dovolita, toda Franc Sama roko ji da v slovo in rahlo Stefi strmi za njim, ko odhaja. Potem se na hodniku pojavijo najvanjo z vprašanji: Zakaj sta prišla peljali?

»Kam neki? V tiskarno mora.«
»V tiskarno? Ob tej uri? A zakaj?«
»Uradna tajnost,« odgovarja Stefi.

Radovednost ošes ostane nepo- zapre Stefi vrata stanovanja. Prepri- jo, da je njihov sosed kaj zagrešil. Kaj takega se ni še nikoli čulo, da bi orožniki sredi noči budili tiskarje in jih vodili v tiskarno. V ječo so ga gnali. Uboga žena! Odkar jo poznajo, vedno ima zelo malo od moža. Včasih ga po tedne in tedne ni doma. Bogve, s kakšnimi posli se tedaj ukvarja? Vprašanje je sploh, če je tiskar in če res dela v Milih.

GORENJSKI KRAJ IN LJUDJE

90-letni Štefan iz Podlonka

V Podlonku pod Ratitovcem je konec decembra praznoval devetdeseti rojstni dan Štefan Gajgar. Mož se za tako visoko starost še dobro počuti. Takole nam je pripovedoval:

Od osmega do dvajsetega leta starosti sem služil po kmetijah po Podlonku, potem pa mi je oče preplsal domačijo tukaj na Žetu kot se po domače reče pri nas. Teh let se tudi najraje spominjam, ker so se mi zdeli najlepši. Najhuje pa mi je bilo takrat, ko mi je pogorela hiša. V tistih časih konjskih vpreg se nismo imeli in sem moral večino gradbenega materiala voziti z ročnimi vozički ali pa znositi samotež. Prečel sem prvo svetovno vojno v planinskem regimentu avstrijske vojske, potem pa sem bil ujet na Kar-

patih in bil v ruskem ujetništvu.

Štefan se zelo rad pohvali, da ni bil še nikoli bolan in da zdravil sploh ne pozna, rad pa ima dober obrok domače kmečke hrane. Med zadnjo vojno je Žetlar (tako mu pravijo po domače) aktivno sodeloval tudi v narod-

noosvobodilnem boju kot tenrenski obveščevalec. Se zdaj kar dobro stopi okrog hiše in tudi v grme če je treba. V zabavo mu je gorjuška pipa, ki jo stalno vleče. Doživel je že štiri rodove, kar je za Podlonk posebna značilnost. Žetlarjev Štefan je danes eden najstarejših prebivalcev Selške doline. Zelimu mu še mnogo zdravih let!

Anton Sedej,
Žetelniki

Kaj boste pisali?

Dopisi, ki jih dobivamo, kažejo, da je rubrika »Gorenjski kraji in ljudje« postala res zelo priljubljena. V sobotni številk Glasa bomo spet objavili celo stran vaših dopisov. Prosimo pa, da nam še pišete, in sicer o stvarih, ki jih obravnavamo, pa tudi druge stvari, karkoli se vam zdi zanimivo — zanimivo pa je vse.

Zdaj smo že dobili nekaj dopisov o podih in drugih gospodarskih poslopih, vendar ne z vseh delov Gorenjske. Pišite o obliki, konstrukciji, namenu, medsebojni razporeditvi posameznih poslopih, o običajih v zvezi s tem, o starosti itd. Iz vseh krajev se pričakujemo dopise, posebno pa še iz Poljanske in Selške doline, iz Bohinja, iz Zgornje-savske doline, pa tudi iz vseh drugih vasi. Povprašajte pri starejših ljudeh tudi o velikosti posameznih poslopih (hleva, pada, kozolca) in o odvisnosti njihove velikosti od velikosti kmetije (grunta). Iz vasi, kjer poleti pasejo ži-

vino v planinah, bi bilo zanimivo zvedeti kaj več o tem, tudi o stavbah za ljudi in živali pa za krmo v planinah in na oddaljenih senočetih. Nikjer ne pozabite povedati tistega imena za posamezno poslopje ali delo ali običaj, ki ga v tistem kraju uporabljajo starejši ljudje.

Pišite tudi o običajih (fantovski običaji, kmečke občeti, običaji, ki so v zvezi z letnimi časi, s porodom, s smrtjo itd.), pri tem pa ne pozabite napisati, ali je običaj še živ, kdaj je izginil, kako se je spremenil, kakšen je nov običaj, ki je morda nadomestil starejšega itd. Zanimivi so običaji, ki so v zvezi z delom: opišite preprosto, kako ste delali vobah, koliko ljudi je opravljalo določeno delo, koliko časa na določeni površini, kako in kdaj se je to spreminilo, kakšna so bila orodja včasih in kakšna danes itd.

Glasi bo postal v novem letu zanimivejši in bolj bran, če boste vsi sodelovali v njem, zato ne odlašajte z dopisi, vsi bodo prišli na vrsto za objavo.

A. Triler

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

Kmalu so napravile iz njega popolnega razbojnika. Morda je kakor listi, ki je pred desetimi ali emajstimi leti oropal neko cerkev v mestu. Saj se ga spominjate. Bil je pravi moderni ropar. V Ameriki, v New Yorku je sodeloval pri ropu na neko banko. Zaman so ga iskali, ker je pobegnil v Turčijo, kjer je prav tako oropal nekaj podobnega in pred zasledovalci pobegnil v Trst. Tudi tu jo je srečno odnesel. Potem se je skrnil med navadne kamnoseke neke na Kranjskem blizu Jesenic, kjer so gradili takrat karavanški predor, ljubkoval z gospodinjami in si od tamkajšnjih žensk spongojal denar, a potem pobegnil. Ujel so ga neke na Koroskem in šele takrat so odkrili, da so ulovili velikega razbojnika, ki so ga že nekaj let iskale ameriška, turška in še nekatere policije drugih držav. Tako se je ujel. Morda bodo kaj podobnega brale tudi o tem čudnem sosedu, ki tolikokrat pušča ženo samo. O, prav gotovo ni z njim vse v redu! Drugače bi ga orožniki ne dvignili s postelje kar sredi noči.

Tako so bile opravljive ob spanje. A tudi Stefi ni spala. Sele ob svitu je zaprla oči, a jo je že čez nekaj ur zbudilo čudno brnenje in drdranje. Ko je stopila k oknu, je zagledala nenavadno dolgo kolono tovornih avtomobilov. Toliko skupaj jih še nikoli ni videla, saj so bili avtomobili še vedno redkost. Vozili so na dvorišče kasarne tržaškega topničarskega polka.

Nekaj ji je reklo, da ti avtomobili ne pomenijo nič dobrega. Sele potem se je spomnila noči in Franca. Kaj ko bi se s Slavkom odpejala v Milje, da bi se prepričala, ali je Franc res v tiskarni ali pa go ga zapril zaradi njegovega poznanstva s Cabrinovičem. Da, šla bosta! Tako bo vsaj mirna in bo vedela, pri čem je. Samo po mleko še stopi. Ceste šele odvijajo. Ljudi še ni veliko. Samo orožnikov je precej. Do mlekarne, ki ni tako daleč, se srečala kar šest patrolj.

Nekaj ni v redu. Nekaj visi v zraku. Tedaj jo pozdravi neka žena. »Ste tudi pri vas imeli ponoči obisk?«

»Ah, vi ste,« spozna Jaschkejevo. Pa ne da bi orožniki prišli tudi po Jaschkeja?

»Da. Prišli so,« pripoveduje Jaschkejeva. Tako se je prestrašila, ker ji je Jaschke že ves mesec govoril, da se boji Cabrinovičeve sence. Ni strpela doma. Šla je za njim. K sreči so ga res odpeljali v tiskarno. »Vse tiskarne v mestu delajo že vso noč.« A kaj, tega ne ve. Orožniki je niso pustili bližju.

Z Jaschkejevo sta se zaklepetali in šele Stefi je opazila, da so na nasprotni strani ulice lepili ogromen lepak. Ze od daleč je zagledala ogromne črke: MOBILIZACIJA LETIKOV... PRIPADNIKOV REGIMENTOV.

Prebledela je. »Poglejte!«

»Mobilizacija?« prebledi tudi Jaschkejeva. »Moj bog, saj ta bo vojna!«

Gruča ljudi se nemo zbira pred lepaki. Občinski uslužbenci in orožniki raznašajo po hišah pozive. Zalostna pobitost lega na ljudi. Kakor posmeh je vojaška godba, ki že od trenutka, ko so se na zidovih in izlozbah pojavili črno-zolti razglasi o mobilizaciji, nenehno igra pred kasarno na nasprotni strani trga vojaške koračnice.

Tudi Franc je potrli. Vso noč in ves dopoldan je tiskal lepake in obrazce za vpoklic. Tiskale so jih in še jih tiskajo vse tiskarne in monarhiji. Proti večeru prijoča Bajberlova, Ivan in Ferdo, oba sta dobila vpoklic. Sele tedaj se Stefi spomni, da bosta morala v vojsko tudi njena brata.

TRZIŠKI ROKOMETAS JANEZ JANC

Skromne želje

Tržič, decembra — Tržiški rokometasi že 4 leta igrajo v slovenski rokometni ligi. Janez JANC je v minuli tekmovalni sezoni, kakor tudi v letošnjem zimskem prvenstvu bil med najboljšimi igralci v tržiškem moštvo. Prav zato smo ga vprašali kaj meni on o rokometu Tržiča.

Predstavljamo ga:

- Janez JANC, rojen 1945 v Tržiču, zaposlen kot strugar v BPT. Rokomet igra že 5 let, od tega 2 leti v ligaškem moštvo. Rokomet je začel igrati v šolski ekipi, navdušil pa ga je Janez VAGNER.

Moštvo tržiškega »Partizana« je v jesenskem delu pristalo na VI. mestu. Kje so vzroki?

»Po odhodu Vidoviča in Hladnika v JLA se je homo-

genost naše ekipe zmanjšala, neresnost pa so igralci pokazali tudi na treningih. Zelo slaba pa je bila tudi zainteresiranost vodstva kluba. Na žalost smo bili prepuščeni sami sebi.

V pravkar končani zimski rokometni ligi so tržiški rokometasi zasedli zadnje mesto. Le v nekaterih tekmah so nastopili kompletni. Trener JAKŠIČ je zaradi neresnosti vključil v moštvo 4 mladince, ki pa so svojo nalogo odločno opravili.

In kaj pričakuješ od spomladanskega dela prvenstva?

»Spomladanski del se bo pričel v začetku aprila. Upam, da nam bo z resnim treningom in z dobro voljo uspelo, da ostanemo v družbi najboljših slovenskih rokometnih moštev.« D. Humer

Dršališče v Kamniku

Letos bodo prišli na svoj račun tudi ljubitelji drsanja v Kamniku. Zanimanje za ta šport je v Kamniku precejšnje, saj se mnogi hodijo drsat v Ljubljano, kar pa je povezano s precejšnjimi stroški, tako, da je pri tem najbolj prizadeta mladina.

Interes za drsanje je v Kamniku toliko razumljivejši, ker je bila prav tu odigrana prva hokejska tekma pri nas in sicer med ljubljansko Ilirijo in domačim moštvo.

Zadnja leta, kljub mnogim pobudam, drsalna sekcija zaradi pomanjkanja športnih funkcionarjev, kar je že znana rakova rana kamniškega športa ni mogla zaživeti. Tako, kljub ugodnim zimam in primernemu prostoru na teniških igriščih, dršališče ni bilo pripravljeno. V letošnjem letu so prišli do rešitve na ta način,

da so drsalno sekcijo vključili v smučarski klub. Vzdrževanje dršališča bodo krili delno z vstopnino (ki ne bo previsoka — 100 din za odrasle in 50 din za mladino), ostanek pa bo kril glavni odbor

SSD iz svojih sredstev.

- Takšna rešitev je vredna pohvale, saj kaže, da lahko sodelovanje med športnimi organizacijami reši marsikateri problem.

— sm

DOBRA UDELEŽBA

Veleslalom SK Transturist

V nedeljo je bil na Starem vrhu nad Škofjo Loko veleslalom smučarskega kluba iz Škofje Loke. Med 60 nastopajočimi so zmagali:

ČLANI — Guzelj 1:22,0, STAREJSI MLADINCI — Brezovar 1:28,1, MLAISI MLADINCI — Kokalj 54,2, MLADINKE — Kalan 1:04,0.

Proga za člane in starejše

mladince je bila dolga 1200 metrov s 300 metri višinske razlike in 42 vrati.

Mladi v Planici

V ponedeljek so bile v Planici izbirne tekme mladih smučarskih skakalcev. Po tekmah so določili reprezentante, ki bodo nastopali 9. januarja v Zahomcu v Avstriji in 31. januarja na tekmo vanju za pokal Kongsberg v Punte di Legno (v Italiji).

V Zahomcu bodo nastopili: Cuznar (Rateče), Putgar (Crna), Brus (Mojsstrana), Primc in Jakopin (Triglav).

V Ponte di Legno pa bodo šli: D. Puntgar, I. Pungar, Burjak (vsi Crna), Bolhar in Prelovšek (Enotnost), Primc, Jakopin, Bogataj in Monc (vsi Triglav), Bizjak (Kropa), Krznarič in Brus (Mojsstrana) ter Sodja (Javornik).

KLJUB LEPEMU VREMENU VELIKO NESREČ

Zaradi poledice in alkohola

V času novoletnih praznikov je bilo na Gorenjskem dvajset prometnih nesreč. Najpogostejša vzroka nesrečam sta bila poledenela cesta ali pa alkohol. Več ljudi je bilo težje poškodovanih, ena oseba pa je v zelo kritičnem stanju. Materialna škoda na vozilih znaša okoli osem milijonov dinarjev.

DVA MILIJONA SKODE

Zadnji dan starega leta ob pol štirih popoldne sta na mostu v Spodnji Kokri trčila osebni in vojaški avtomobil. Do nesreče je prišlo zaradi prehitre vožnje. Voznik osebnega avtomobila je bil hudo ranjen. Na obeh vozilih je nastalo za skoraj dva milijona dinarjev materialne škode.

PRVA NESREČA V NOVEM LETU

Prva večja prometna nesreča v Novem letu se je pripetila v Tupaličah pri Cerkljah. Iz Kranja proti Predvoru je peljal z osebnim avtomobilom Pavle Kotnik z neprimerno hitrostjo. V vasi se je srečeval z neznanim avtomobilistom, zaradi tega je imel tudi luči zasenčene. V isto smer pa je pred njim vozila kolesarka Marija Arh. Voznik jo je opazil tik pred seboj. Zadel jo je s prdnjim delom. Arhova je padla na pokrivalo prtljajnika, z glavo pa je udarila na vetrobransko steklo. Udarci jo je odbil v desno in vozilo jo je potiskalo še 10 metrov naprej v občestni jarek, kjer je hudo ranjena obležala. Odpeljali so jo v ZD Kranj in nato v ljubljansko bolnišnico.

SKOCIL IZ AVTOMOBILA

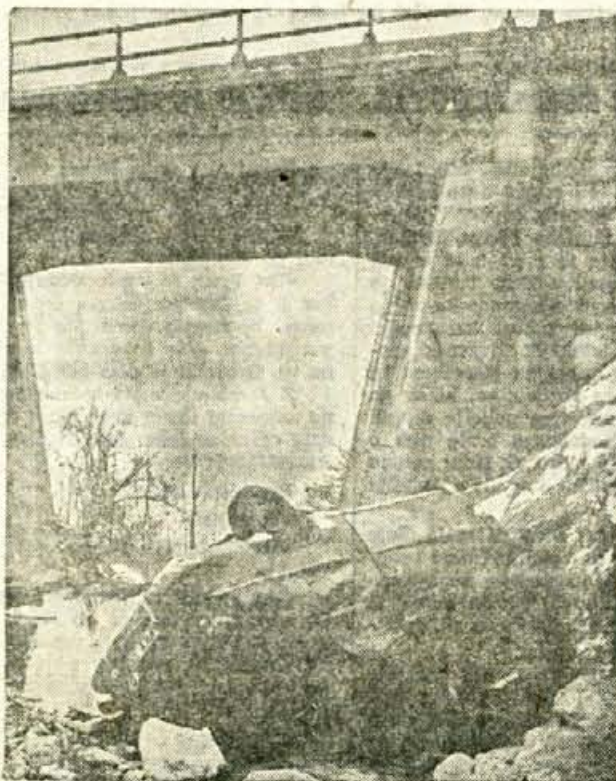
V torek zjutraj ob enih je peljal iz Begunj proti Tržiču voznik Franc Bizjak. Ko je pripeljal okoli dvesto metrov nad vas Begunje je na ovinku

zapeljal skrajno levo tako, da je bil z enim kolesom izven ceste. Ko je videl, da vozila ne bo več obdržal na cesti je iz njega odskočil. Avto pa se je kotalil okoli 30 metrov po hribu in obstal na travniku. Škoda znaša pol milijona dinarjev.

NI SE JIMA POSRECILO ZAUSTAVITI

Z Jesenic proti Kranjski gori je peljal z osebnim avto-

mobilon Dušan Bergant. Nasproti pa mu je pripeljal Pavle Vozar. Do srečanja je prišlo na nepreglednem ovinku. Zaradi tega sta oba hotela vozili zaustaviti, žal jima zaradi poledenele ceste to ni uspelo. Pri trčenju je nastala na prvem vozilu škoda za osemsto tisoč in na drugem za okoli štiristo tisoč dinarjev. Hudo sta bila poškodovani sopotnici Vozarja, katerima so nudili zdravniško pomoč. — J. Jarc

Med novoletnimi prazniki je bilo moč videti tudi take in podobne prizore ob cestah po Gorenjski.

Neresnične govornice

V zadnjih dneh so v Kranju krožile govornice, da so v času novoletnih praznikov v kinu Storžič ubili človeka. Povprašali smo na TNZ Kranj kaj je v resnici bilo? Zvedeli

smo, da je prišlo le do pretepa. Res pa je, da je nekdo ob tej priložnosti zamahnil z malim žepnim nožem, vendar s tem ni povzročil smrtnih poškodb, kljub temu je dejanje vredno vse obsodbe. — JJ

Zakaj je umrla?

Na Novega leta ob 4.20 uri zjutraj so našli pred hišo Vinka Stritih v Bistrici pri Tržiču mrtvo 63-letno Marijo Šilar iz Bistrice št. 21 pri Tržiču. Šilarjeva je ležala pri koritu za napajanje živine. Pri pregledu niso ugotovili znakov nasilja, domnevajo da je prišlo do smrti zaradi zmrznjenja ali pa zaradi zastrupitve z alkoholom. —JJ

prodaja

Poceni prodam samsko spalnico. Sifer, Kidričeva 11, Sk. Loka 1

Prodajam plemenskega vola. Senično 15, Križe 2
Prodajam nov avto zastava 1900. C. na Klanec 18, Kranj 3

Prodajam kuhalnik na 3 plošče malo rabljen. Glinje 4, Cerklje 4

Prodajam 1,2 original Fergusonov kultivator ali zamenjam za klinaste brane in zimsko jabolka. Voklo 44, Senčur 5
Prodajam puhalnik za seno. Tušek Franc, Rovte 10, Selca 6

Prodajam nov nemški električni šivalni stroj v kovčku. Naslov v oglasnem oddelku 7

Prodajam 8 tednov brejo svinjo. Senčur 360 8

Prodajam prašiča za zakol. Trboje 11, Smednik 9

Prodajam večjo količino dobrih zimskih jabolok. Strahinj 70, Naklo 10

Prodajam 8 prašičkov po 6 tednov starih. Glinje 10, Cerklje 11

Prodajam bikla simentalca za pitanje. Miklavčič, Koprivnik, Sovodenj 12

Poceni prodajam moped Colibri, fleksareti aparat avtomat in fiat kombi. Naslov v oglasnem oddelku 13

Prodajam 3 debele prašiče za zakol. Kranj, Staretova 13 14

Prodajam kravo s teletom in dvosedezni moped T 12. Sajo vic Franc, Srednja vas 55, Senčur 15

Prodajam dva prašiča za zakol. Britof 105 16

Prodajam motorno slamoreznico s puhalnikom (Speizer) in prikolico za VW ali Opel. Naslov v ogl. oddelku 17

kupim

Kupim lahke guml voz za samca. Dam v zameno tudi 8 mesecev staro junico (simentalko). Bešter Marija, Zg. Besnica 43 18

zavarilo

Cenjene stranke obveščam, da sem odprl vlnotoč priznanih alkoholnih in nealkoholnih pijač. Se priporočam! Pri Sircu, Rupa 17, Kranj 6465

Vsem zavarovancem in uslužbencem Zavarovalnice Kranj želi srečno novo leto 1966. Zavarovalni zastopnik Jernej Kozjek, Rupa 17, Kranj 19

Vsem darovalcem se najlepše zahvaljujem za pomoč, ki so nama hudili ob nesrečnem požaru najinega posestva bodisi z lesom, denarjem ali vošnjami ter s tem omogočili postavitev novega doma. Solar Janko in Justina, Ljubno 20

Preključujem avtobusno izkaznico 8453 na ime Ferjan Kristina, Olševček 37, Preddvor 21

Preključujem izrečene besede o tovarišu Pintarič Slavku. Razinger Lojzka, Moste 53, Zirovnica 22

Iščem sobo v Kranju po možnosti s posebnim vhom. Ponudbe poslati pod »solidenc« 23

»GRADIS« LJUBLJANA

PRODA STANOVANJA

1. V Ljubljani, v stanovanjski soseski Nove Jarše ob Šmartinski cesti

a) v letu 1966 bodo vseljiva:

- enosobna stanovanja
- enosobna stanovanja z dvema kabinetoma,
- dvosobna stanovanja z dvema kabinetoma
- trosobna stanovanja

b) v letu 1967 bodo vseljiva:

- garsonjere
- enosobna stanovanja
- enoinpolsobna stanovanja
- dvosobna stanovanja
- dvoinpolsobna stanovanja

2. V Kranju, ob Valjavčevi ulici

v letu 1966 bodo vseljiva:

- dvosobna stanovanja
- dvoinpolsobna stanovanja

Vsa stanovanja imajo opremljeno kuhinjo in kopalnico in so ogrevana s centralno kurjavo. Ostala oprema po dogovoru.

Vse podrobne podatke dobe interesenti v komercialni službi centrale podjetja v Ljubljani, Korytkova 2, ali po telefonu 313-566, int. 43. Delovne organizacije obišče na njihovo željo naš zastopnik.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega brata

ANTONA KOS-A

se iskreno zahvaljujem vsem sostanovalcem, stanovskim tovarišem, prijateljem in znancem, ki so pokojnega spremljali na njegovi poslednji poti in mu poklonili vence. Topla zahvala tudi pevskeemu zboru in godbenikom za iskazano čast. Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča sestra Anica Pervanovič

Zalog pri Ljubljani

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili našo drago in dobro mamo, babico, prababico in teto

NEŽO SITAR

Pavčkovo mamo

na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, dr. Hriberniku, g. župniku, pevcem, prijateljem in sosedom iskrena hvala.

Rupa, Kranj

Zalujoči ostali

Oglas v »Glasu« -
vaš poslovni uspeh!

Zivilski kombinat

»ŽITO« LJUBLJANA,
Smartinska 154

obvešča

vse poslovne stranke na Gorenjskem, da so se po sklepih delavskih svetov

pripojile h Kombinat »ŽITO«

s 1. januarjem 1966 naslednje gospodarske organizacije:

1. PEKARNA IN SLAŠČIČARNA JESENICE
2. PEKARNA IN SLAŠČIČARNA BLED
3. PEKARNA IN SLAŠČIČARNA RADOVLJICA

Vse stranke, ki so imele poslovne stike s pripojenimi pekarnami, naprošamo, da od 1. januarja 1966 dalje nakazujejo svoje obveznosti do pripojenih pekarn na žiro račun Kombinata »ŽITO« pri NB Ljubljana št. 503-1-1700. Cenjene stranke naprošamo za nadaljnje sodelovanje in zaupanje.

»ŽITO« LJUBLJANA

PLESNI TEČAJI!

V soboto 8. januarja 1966 se začne sobotni

nadaljevalni plesni tečaj

Tečaj bo samo ob sobotah od 19. do 22. ure

V torek 11. januarja 1966 se začne

nov plesni tečaj za začetnike.

Tečaj bo redno ob torkih in četrčkih od 18.30 do 20.30 ure.

Poseben plesni tečaj za zakonce in starejše

se bo začel v soboto 15. januarja 1966. Informacije od 5. do 18. januarja.

Za začetni plesni tečaj, ki je vsak ponedeljek od 18. do 21. ure,

dobi 10 plesalk brezplačne izkaznice za obisk tečaja.

Prijave

od 5. do 10. januarja 1966 od 18.30 ure dalje v Delavskem domu, vhod 4

Podjetja - ustanove
ZGP

Mladinska knjiga

Kranj, Maistrov trg 1

vam nudi

v svojem skladišču na debelo — pisarniški in tehnični material

— pisalne in računske stroje po grosističnih cenah. Izkoristite ugodno priložnost!

Trgovsko podjetje

»LESNINA«

Ljubljana

skladišče

ŠKOFJA LOKA

razpisuje delovni mesti

2 skladiščnih delavcev

za skladišče žaganega lesa

Nastop službe takej. Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi OD podjetja. Razpis velja do zasedbe del. mest.

Pismene ponudbe ali osebni dogovor na naslov:

»LESNINA« Ljubljana — Skladišče Škofja Loka Stari dvor 50

Žrebanje
v Tržiču

Tržiški radio je organiziral med svojimi poslušalci akcijo za zbiranje gamoprispevkov. Do konca decembra so razprodali 4.400 blokov po 50 dinarjev, kar pomeni, da so zbrali skupaj 220.600 dinarjev. Za novoletne praznike pa so za darovalce pripravili žrebanje. Tri nagrade so dobili lastniki odrezkov oz. potrdil: št. 106 — tranzistor, št. 2408 — lonček za ekspres kavo in št. 32 — avtomatski likalnik.

GLAS

TRŽIŠKA IN GORNJESAVSKA PROGA
PO NOVM LETU

Dve medalji železnic

S 1. 1. 1966 ne bodo prenehali voziti vsi vlaki — Postopno in preudarno — Zakaj smo doslej razburjali druge in sebe?

S 1. 1. 1966 ne bodo prenehali voziti vsi vlaki — Postopno in preudarno — Zakaj smo doslej razburjali druge in sebe? Prvega januarja ne bodo prenehali voziti vsi vlaki na ukrajnih železniških progah. To je le datum, s katerim je treba začeti načrtno pripravljati preusmeritev prometa. To naj bi veljalo tudi za tržiško in gornjesavsko železniško progo.

To so v glavnem povedali predstavniki izvršnega sveta Slovenije in železnic v pogovoru z novinarji na tiskovni konferenci, ki je bila v Ljubljani, 30. decembra. Na pogovorih s predstavniki prizadetih občin so že doseženi ustrezni sporazumi o medsebojnem sodelovanju železnic in lokalnih organov za postopno reševanje nastalih težav. Za prevoz v Tržič ne bo posebnih težav, ker so cestne zveze dobre, komunalno podjetje v Kranju pa bo v sodelovanju z gospodarskimi organizacijami prevzelo ureditev industrijskega tira in razkladalne postaje v Naklem. Več nerešenih stvari je na gorenjski prog.

- Toda na konferenci so
- novinarji kritizirali tudi
- okornost železnice kot drugo
- go plat medalje sedanjih
- ukrepov. Omenjali so primere neracionalnega razporejanja in trošenja vozil,
- prepočasno prevažanje blaga in podobno, kar je marsikje med potrošnike vneslo nezaupanje do železnic in so se poslužili
- vali zračnega prometa celo
- za prevoz zelja. - K. M.

- leznice in so se poslužili
- vali zračnega prometa celo
- za prevoz zelja. - K. M.

Enakopravnost ali privilegij

Zakaj izjema? — 215 delovnih organizacij prikrajšanih — Bo moralo res že o vsem razpravljati Ustavno sodišče?

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev občin Jesenice in Radovljica je na svojem zasedanju 20. decembra 1965 sprejela stopnjo osnovnega prispevka za sklad zdravstvenega zavarovanja v višini 7%, s pogojem, da povprečne stroškov za aktivnega zavarovanca ne bo presegle 30.000 dinarjev. Če bodo stroški presegli to mejo, morajo delovne organizacije obračunati in plačati dodatni prispevek po naslednjih stopnjah:

Če znaša znesek stroškov zdravstvenega zavarovanja	je dodatni prispevek od bruto OD:
od 30.001 do 65.000 din	1 %
od 45.001 do 55.000 din	1,5 %
od 55.001 do 65.000 din	2 %
od 65.001 dalje	3 %
Železarna Jesenice	2 %

Lestvica dodatnih obremenitev je sestavljena po načelu, naj tisti, ki ima večje stroške z zdravstvenim zavarovanjem, prispeva večji delež za njihovo kritje. Toda zakaj je sicer v brezimniski lestvici posebej navedena Železarna Jesenice s stopnjo 2%? Iz pregleda povprečnih stroškov zdravstvenega zavarovanja po delovnih organizacijah je razvidno, da znaša

število aktivnih zavarovancev, ki porabijo več kakor 65.000 din letno za zdravstveno zavarovanje, v jeseniški občini 6.680 (v občini Radovljica pa 586). Večina teh zavarovancev so delavci železarne, ki bi po osnovni lestvici morala zato plačevati dopolnilni prispevek po stopnji 3%. Gre torej za izrazit privilegij ene delovne organizacije, v breme ostalih, oziroma za diskriminacijo 215 delovnih organizacij, ki so prav tako člani komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, pa zanje veljajo druga merila.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Jesenice bi lahko predložil tudi drugačno lestvico, takšno, ki bi ob upoštevanju problematike železarne kljub temu vsebovala enakopravne kriterije za vse.

Na vso srečo morata dati soglasje še skupščini občin Jesenice in Radovljica. Pa če bi bil sklep tudi tam potrjen, je zadeva zrela, da jo najmanjše obrtno podjetje postavi pred Ustavno sodišče, kajti obveznosti morajo biti enakopravne za vse delovne organizacije, pa naj šteje kolektiv 3 ali 7.000 članov. MIK

S SEJE SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

Zaboljšanje gospodarjenja v kmetijstvu

Skupščina občine Radovljica je na zadnji seji pred prazniki obravnavala vprašanje v zvezi z urejanjem novih ekonomskih najemnin, problematiko kmetijstva in nekatera druga vprašanja. Zbora sta sprejela vrsto odlokov, ki urejajo novo gospodarjenje s stanovanji, in določila stopnjo dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje.

Na seji so med drugimi določili tudi novo vrednost točke; le-ta bo znašala 930 dinarjev in ne 960, kot je bilo to prvotno predvideno. Pri določitvi vrednosti bodo upoštevali specifičnost slehernega stanovanja po sprejetih merilih.

Največ so odborniki govorili o problemih kmetijstva. Služba družbenega knjigovodstva je namreč zahtevala prisilno upravo v kmetijski zadrugi Jelovica v Radovljici,

in sicer zaradi neurejenega finančnega in materialnega poslovanja kot tudi zaradi slabih notranjih odnosov v kolektivni zadrugi. V razpravi pa se je izkazalo, da s takšnim ukrepom ne bi rešili problemov v kmetijstvu, saj je stanje v tej panogi gospodarstva mnogo bolj kompleksno in težavno kot je to videti na prvi pogled. Kmetijstvo je zlasti z ločitvijo gozdov izgubilo pomemben vir dohodka. To posebej velja za

gorenjsko območje, saj je tu že po naravi in socialni strukturi težko ločiti eno od drugega. Z dosledno ločitvijo gozdarstva in kmetijstva so bili kmetijstvu nekatere izpodrežani ekonomski temelji za uspešno in rentabilno poslovanje. To pa je privedlo nekatere zadruge v težaven položaj.

Zato so odborniki predlagali, naj bi vprašanje kmetijstva še enkrat temeljito proučili skupaj z gozdarji, ker bi le na ta način lahko izdelali stvaren program prihodnjega razvoja kmetijstva. Sploh pa bo vprašanje kmetijstva potrebno reševati bolj kompleksno in z učinkovitimi ukrepi, ki bodo morali temeljiti na dovolj jasno začrtani poti. Tehnično in strokovno usposobljeni ljudje pa se bodo morali bolj spoprijeti s proizvodnim delom. - J. B.

Zob in prazniki

»Navadno se to zgodi v praznikih, kajne!«

Da, dr. Armeni, vem, da dežurni zdravnik opravi veliko poti zaradi sitnosti pacientov, da ga za prazen nič bude sredi noči ali sredi nujnega dela druge, vendar je le res, da tudi zob včasih začne boleti ravno takrat, ko zobozdravnika ni pri roki, ko je zobna ambulanta zaprta, sredi praznikov.

Bil je dežurni zdravnik v nedeljo, 2. januarja. Izpadla mi je plomba iz zoba, živec je bil odprt, bolelo me je. Kako lahko boli zob, ve, kdor je to poskusil. Nobene tablete niso nič pomagale. Ob osmih zvečer sem — skoraj brez upanja — odšla v Zdravstveni dom v Kranju. Dežurni zdravnik dr. Armeni je imel veliko dela in mi je odkrito povedal, da pomaga le operacija, klešče ali jok. Zoba je škoda, zobna ambulanta je do torka zaprta, torej... Vendar mi je dr. Armeni naročil, naj pridem ob desetih, ko bo predvidoma prost in bo skušal odprti zobno ambulanto ter mi odstraniti živec. Prišla sem, vse je šlo po sreči, po operaciji, ki je trajala dobro uro, sem bila rešena bolečin. Asistentke ni bilo, zdravniku se je mudilo, ker so mu prav takrat javili o hudi prometni nesreči, vendar je z dobro voljo vse opravil. Mislim, da zasluži javno pohvalo. Hvaležna pacientka

GLAS

in Urad. vestnik Gorenjske Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-1135. Telefoni redakcije 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letna 20 novih dinarjev (n. d.) ali 2.000 starih dinarjev (s. d.), mesečno 1.70 n. d. ali 170 s. d. Cena posameznih števil 0.40 n. d. ali 40 s. d. Mall oglasi za naročnike 0.40 n. d. ali 40 s. d. za nenaročnike 0.50 n. d. ali 50 s. d. beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Pred Novim letom — v torek, 23. decembra, so naši novinarji obiskali Senturško goro. Priradili so novinarski večer in se tako oddolžili zvestim bralcem v teh hribovskih vasih. Hkrati so prispevali delež k ugodnejšemu počutju ob zaključku leta, zlasti naklanski godci in humorist Lipce. No, kljub temu so obiskovalci, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano, zvedeli marsikaj zanimivega in spoznali ljudi — novinarje, ki jih sicer poznajo le s časopisnih stolpcev.